

# สารบัญ

คำนำ

## ภาคที่ 1

### กฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหาร (Food Legislation)

	หน้า
บทที่ 1 ความสำคัญของการควบคุมอาหาร ... ..	1
- วัตถุประสงค์ในการควบคุมอาหาร ... ..	6
- ประวัติและความเป็นมาของกฎหมายอาหาร ... ..	8
- กฎหมายอาหารของอเมริกา ... ..	10
- กฎหมายอาหารของอังกฤษ ... ..	13
- กฎหมายอาหารของออสเตรเลีย ... ..	15
- กฎหมายอาหารของแคนาดา ... ..	16
- กฎหมายอาหารของฝรั่งเศส ... ..	17
- กฎหมายอาหารของเยอรมัน ... ..	18
- กฎหมายอาหารของเนเธอร์แลนด์ ... ..	19
- กฎหมายอาหารของอิตาลี ... ..	19
- กฎหมายอาหารของสวิสเซอร์แลนด์ ... ..	20
- กฎหมายอาหารของแคนาดา ... ..	20
- กฎหมายอาหารของไทย ... ..	21
บทที่ 2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ... ..	27
+ ความสำคัญของกฎหมาย ... ..	27
- พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. 2507 ... ..	28
- พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 ... ..	50
- แบบคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงาน/ขยายโรงงาน (แบบ รง. 1) ... ..	57

- ใบอนุญาตตั้งโรงงาน (แบบ รง. 2) ... ..	62
- ใบอนุญาตขยายโรงงาน (แบบ รง. 3) ... ..	63
- ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (แบบ รง. 4) ... ..	64
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2515	65
- พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ...	69
- กฎกระทรวงฉบับที่ 7 (2416) ออกตามความใน พ.ร.บ. มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พุทธศักราช 2511... ..	83
- คำขอรับใบอนุญาตทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน (แบบ มอ. 3) ... ..	86
- แบบ มอ. 4 ... ..	89
- ประกาศชี้แจงการควบคุมและให้มีป้ายแสดงสินค้าบางประเภท	90
<b>บทที่ 3 - การควบคุมอาหาร</b> ... ..	93
- การควบคุมอาหารทั่ว ๆ ไป ... ..	93
- หลักเกณฑ์ในการขอใบอนุญาตเกี่ยวกับอาหาร ... ..	99
- กฎกระทรวงฉบับที่ 1 (2516) ออกตามความใน พ.ร.บ. ควบคุม คุณภาพอาหาร พ.ศ. 2507 ... ..	105
- ตัวอย่าง รายละเอียดของอาหารที่ควบคุม ... ..	110
- คำขออนุญาตผลิต นำ หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย อาหารที่ควบคุม (แบบ อ. 1) ... ..	112
- แบบฟอร์ม อ. 2 ... ..	114
- ใบอนุญาตผลิตอาหาร (แบบ อ. 3)... ..	115
- ใบอนุญาตนำ หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร (แบบ อ. 4) ...	117
- คำขออนุญาตใบแทนใบอนุญาต (แบบ อ. 5) ... ..	119
- ตัวอย่าง แบบคำร้องขอเปิดร้านประกอบการอาหาร ... ..	121
- ใบรับรองแพทย์ ... ..	122

- แนวทางของการควบคุมการผลิตอาหารสำเร็จรูป ... .. 123
- รายชื่ออาหารที่ควบคุมค่ามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ... .. 126
- บัญชีกฎหมายควบคุมอาหารของไทยในปัจจุบัน ... .. 127
- ตัวอย่างสีผสมอาหาร ... .. 132

บทที่ 4

- สารเคมีที่ใช้ในกิจกรรมอาหารและสารเจือปนในอาหาร ... .. 132
- ความหมายของอาหาร อาหารไม่บริสุทธิ์ อาหารปลอม สารเจือปน 132
- สารเคมีชนิดที่มีคุณสมบัติในการกันเสียหรืออาหารบูด ... .. 136
- สารเคมีชนิดที่มีคุณสมบัติในการกันเหินของอาหารที่มีน้ำมันผสมอยู่ด้วย ... .. 136
- สารเคมีประเภทกรดที่ให้รสเปรี้ยวในอาหาร ... .. 137
- สารเคมีประเภทคาร์โบไฮเดรตที่ให้รสหวาน ... .. 137
- สารเคมีที่จัดเป็นน้ำตาลเทียมให้รสหวานแต่ไม่มีคุณค่าทางอาหาร 137
- สารเคมีที่ให้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์เพื่อการฟอกสีและกันการเปลี่ยนสี 138
- สารเคมีที่ใช้เป็นสารปรุงรส ... .. 138
- สารเคมีที่ใช้เป็นสารแต่งกลิ่น ... .. 138
- สารเคมีที่ใช้เป็นสารแต่งสี ... .. 138
- สีธรรมชาติที่ใช้ผสมอาหารได้โดยไม่มีอันตราย ... .. 138
- คุณสมบัติบางประการของสารเคมีที่ใช้เป็นสารเจือปนในอาหาร ... 139
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการควบคุมอาหาร เช่น สีผสมอาหาร อาหารกระป๋อง ฯลฯ ... .. 147
- สารเคมีในอาหารที่ควรทราบ ... .. 156
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ... .. 159

## ภาคที่ 2

### ว่าด้วยมาตรฐานอาหาร และหลักเกณฑ์ในการใช้

#### เครื่องหมายมาตรฐาน

#### (STANDARDIZATION OF FOOD ADDITIVES AND INGREDIENTS)

		หน้า
บทที่ 5	มาตรฐานอาหารและหลักเกณฑ์ในการใช้เครื่องหมายมาตรฐาน...	163
-	มาตรฐานอำนาจประโยชน์อะไรบ้าง ? ... ..	166
-	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ดำเนินการ อย่างไร ? ... ..	169
-	ขั้นตอนของการกำหนดมาตรฐาน ... ..	170
-	มาตรฐานทุกอย่างควรเป็นมาตรฐานบังคับหรือไม่ ... ..	171
-	การแก้ไขปรับปรุงมาตรฐาน ... ..	172
-	การออกไปอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานและเครื่อง หมายมาตรฐาน ... ..	172
-	การทดสอบ ... ..	173
-	การส่งเสริมให้มีการใช้มาตรฐานในการจัดซื้อของทางราชการ ...	173
-	Quality in Food and How Measured ? ... ..	175
บทที่ 6	มาตรฐานกำหนดสุขลักษณะของอาหาร ... ..	178
-	เรื่องสุขลักษณะของอาหาร ... ..	186
-	การสุขาภิบาลสถานที่จำหน่ายอาหาร ... ..	190
-	ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 16 (2516) เรื่องกำหนด คุณภาพหรือมาตรฐานและฉลากสำหรับน้ำปลา ... ..	195
-	ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 7 (2515) เรื่องกำหนด อาหารกระป๋องเป็นอาหารที่ควบคุม ... ..	199

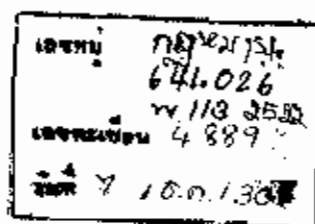
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 9 (2515) เรื่องกำหนดน้ำส้มสายชูเป็นอาหารที่ควบคุม ... .. 201
- การใช้สีผสมอาหาร ... .. 203
- คุณภาพหรือมาตรฐานของน้ำนมพาสเจอร์ไรส์หรือน้ำนมสเตอริไลส์ ... .. 208
- ผลิตภัณฑ์ของนม ... .. 209
- ไอศกรีม ... .. 209
- เครื่องดื่มและน้ำอัดลม ... .. 210
- บพที่ 7 มาตรฐานอาหารชนิดต่าง ๆ ... .. 217
  - มาตรฐานอาหารกระป๋อง ... .. 218
  - มาตรฐานผงชูรส ... .. 218
  - มาตรฐานน้ำส้มสายชู ... .. 219
  - มาตรฐานเครื่องดื่มประเภทไม่มีแอลกอฮอล์ ... .. 219
  - มาตรฐานน้ำนมและผลิตภัณฑ์จากน้ำนม ... .. 219
  - มาตรฐานไอศกรีม ... .. 220
  - มาตรฐานของสีผสมอาหาร ... .. 221
  - มาตรฐานเครื่องดื่มประเภทผลไม้ ... .. 221
  - มาตรฐานน้ำปลา... .. 221
  - มาตรฐานน้ำสะอาด ... .. 222
  - มาตรฐานความสะอาดของน้ำดื่มและภาชนะ ... .. 224
  - มาตรฐานน้ำมันและไขมันที่ใช้เป็นอาหาร ... .. 225
  - มาตรฐานการอบรังสีหอมหัวใหญ่ ... .. 226
  - มาตรฐานอาหารทารก ... .. 226
  - มาตรฐานนมเป็นอาหารที่ควบคุม ... .. 227
  - มาตรฐานกาแฟเป็นอาหารที่ควบคุม ... .. 227





# กฎหมายควบคุมอาหารและมาตรฐานอาหาร

## Food Legislation & Standardization



โดย

MF

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนม สุวานงค์ อห.บ., ศศ.ม., พม.

Cert, Water Supply & Sewage Disposal.

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE  
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ



1110009788